

ما باید به کلی از اینها قطع امید کنیم؛ حالا ارتباط، تعامل و رفت و آمد ایرادی ندارد، قرارداد خواستند ببندند اشکالی ندارد، لکن مطلقاً به اینها نمی‌شود اعتماد کرد و در همه تعهدات خودشان اینها نقض عهد کردند.

(۱۳۹۸/۷/۴)

www.basirat.ir

▼ حرف روز نگاهی به سفر نیویورک

یکی از نقاط عطف تحولات سیاست خارجی دولت‌ها در جمهوری اسلامی، به موضوع سفر رؤسای جمهور کشورمان به آمریکا و شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل متحد مربوط می‌شود. حضور یا عدم حضور، نحوه ارائه نطق و اعلام مواضع کشورمان، چگونگی مواجهه با مقامات آمریکایی و... همواره پیش و پس از سفر محل بحث‌های گوناگونی بوده است. سفر اخیر رئیس‌جمهور کشورمان به آمریکا نیز از این قاعده مستثنی نبود و شاید یکی از مهم‌ترین و بحث‌برانگیزترین سفرها در طی سال‌ها و چند دهه اخیر به شمار رود.

نقطه تمایز سفر اخیر رئیس‌جمهور به نیویورک را باید در شرایط و بسترهایی دانست که سفر در آن انجام شده است. مهم‌ترین موضوع در این زمینه آن است که سال گذشته ترامپ با اعلام خروج آمریکا از برجام، راهبرد فشار حداکثری را در پیش گرفت و به اعمال تحریم‌های گسترده‌ای علیه کشورمان دست زد. از دیگر سو، درست در سالروز خروج آمریکا از برجام، جمهوری اسلامی نیز راهبرد مقاومت فعالانه را اعلام و روند کاهش تعهدات هسته‌ای را آغاز کرد، همچنین ساقط کردن پیمان متجاوز آمریکایی و ماجرای توقیف نفت-کش متخلف انگلیسی شرایط ویژه‌ای را در روابط تهران و غرب ایجاد کرد.

سفر هیئت ایرانی با نمایش اقتدار کشورمان و تبیین صحیح و قاطعانه مواضع نظام توأم بود. تلاش و تقای بی‌وقفه تروئیکای اروپا با هدف راضی کردن ایران به مذاکره با آمریکا، جدای از مسائل دیگر، نمایانگر اقتدار و موقعیت بی‌نظیر جمهوری اسلامی محسوب می‌شود. این سفر نشان داد، راضی کردن ایران به مذاکره با دولت آمریکا قیمت بالایی دارد و ترامپ یکی از ارزش‌های این مذاکره را تضمین قطعی کردن پیروزی خود در انتخابات ۲۰۲۰ می‌داند. در همین سفر هیئت ایرانی به خوبی از عهده کار برآمد و سرسختانه بر این نکته پای فشرد که مذاکره در شرایط فشار را نمی‌پذیرد. از دیگر سو ایران در مقابل تلاش‌های نافرجام آمریکا برای به راه انداختن ائتلاف دریایی در خلیج فارس، طرح «صلح هرمز» را ارائه کرد، تا نشان دهد با وجود اهداف سیاست‌های خصمانه آمریکا علیه ایران، اعتماد به نفس و قاطعیت جمهوری اسلامی دو چندان شده است و کمترین دستاورد سیاست مقاومت فعال ایران در مقطع کنونی، جدی و واقعی کردن صحنه تحولات سیاسی و دیپلماسی است و یقیناً این راهبرد جمهوری اسلامی را در مسیر تأمین حداکثری منافع ملی قرار داده است.

▼ گزارش روز

ایران، کویت نیست

پاسخ‌های محکم انصارالله یمن به تجاوزهای آل سعود سبب شده است در ۱۰ روز اخیر رسانه‌ها و افکار عمومی جهان درگیر این موضوع باشند. در این زمینه نشریه «پولیتیکو» طی مقاله‌ای نوشت: «ترامپ در پاسخ به حملات اخیر به تأسیسات نفت سعودی، گزینه‌های خوبی روی میز ندارد و عدم پاسخگویی در این وضعیت از آمریکا تنها یک ببر کاغذی می‌سازد». این نشریه در ادامه می‌نویسد: «برخی شرایط کنونی را با زمان حمله ائتلاف جهانی برای آزادسازی کویت مقایسه می‌کنند؛ اما باید دانست آمریکا در آن زمان حمایت جهانی را برای مقابله با رژیم صدام داشت که صد هزار سرباز عراقی کویت گمشته بود و سعی داشت با تخریب زیرساخت‌های نفتی، یک فاجعه محیط زیستی را رقم بزند؛ اما در شرایط کنونی با هرگونه حمله نظامی، جنگی ویرانگر در خواهد گرفت و ایران در صورت تجاوز احتمالی، جنگ را در قلمرو سرزمینی خود محصور نخواهد کرد. از دیگر سو نباید فراموش کرد که مسلماً آمریکا قربانی هیچ اقدام نظامی نشده و این کشور هیچ تعهدی مبنی بر دفاع از عربستان ندارد». این در حالی است که عربستان سعودی با تصور اینکه آمریکایی‌ها همواره پشتیبان آنها در برخورد با ایران هستند، اتهامی به ایران وارد کرده و خط و نشان‌هایی برای جمهوری اسلامی می‌کشند که خارج از توان آنهاست. تهدید نظامی ایران از سوی «عادل‌الجبر» وزیر خارجه پیشین عربستان نمونه‌ای از این خط و نشان‌هاست؛ اما واقعیت این است که آمریکایی‌ها خود نیز جرئت چنین گستاخی را علیه ایران ندارند و تنها به دنبال پیاده‌سازی سیاست نفت(دلار) در برابر امنیت هستند. بدین صورت آل سعود را قبل از سقوطش تا می‌توانند، بدوشند. ایالات متحده نه خود توان مقابله با جمهوری اسلامی ایران را دارد و نه وضعیت جامعه جهانی و منطقه‌ای چنین اجازه‌ای را به این کشور می‌دهد که جنگ نظامی علیه ایران طراحی و اجرا کند. امید که حاکمان سعودی این واقعیت را درک کنند.

▼ اخبار ویژه مدارس مشارکتی جایگزین مدارس طبیعت!

بنا بر اخبار رسیده، مدارس موسوم به «مدارس مشارکتی» جایگزین طرح «مدارس طبیعت» شده است و در برنامه‌ها و کارگاه‌های مهارتی جایگزین درس‌های سازمانی آموزش و پرورش شده است. دانش‌آموزان در این مدارس به صورت مختلط بوده و صرفاً به صورت آزاد در ماه‌های خرداد در امتحانات شرکت می‌کنند. گفتنی است، مدارس طبیعت پیش از این با دستور صریح رهبر معظم انقلاب منحل شده بود. این مدارس با مجوز «معصومه ابتکار» رئیس سازمان محیط زیست در قالب بیش از ۱۰۰ مدرسه در سال‌های اخیر در سراسر کشور فعال بوده و با برنامه‌ریزی خاص اهداف فرهنگی و سیاسی خود را دنبال کرده‌اند.

◀ گروهی از شرکت‌های هسته‌ای آمریکا در نامه‌ای به ترامپ تأکید کرده‌اند، اعمال قوانین محدودکننده سبب برتری کشورهای چین و روسیه در قراردادهای هسته‌ای شده و آمریکا به تدریج از این حوزه عقب رانده شده است. این شرکت‌ها از ترامپ خواسته‌اند محدودیت‌های اعمال شده به ویژه محدودیت‌ها در حوزه غنی‌سازی اورانیوم را کاهش دهد تا این شرکت‌ها بتوانند در صنایع هسته‌ای، برق و... فعالیت بیشتری داشته باشند.

◀ «علی آقامحمدی» عضو تشخیص مصلحت نظام در نشست‌های گفته است، پیش از توافق برجام، چینی‌ها در نامه‌ای رسمی به ایران تقاضای سرمایه‌گذاری ۱۲۰ میلیارد دلاری در حوزه‌های گوناگون را مطرح کرده بودند؛ اما ولی‌الله سیف، رئیس کل وقت بانک مرکزی با پنهان‌کاری این نامه را مسکوت گذاشته بود.

دشمنان به هدف خود برای فروپاشی اقتصاد ایران نرسیدند

«عبدالناصر همتی» رئیس کل بانک مرکزی ضمن مطلوب دانستن ذخایر کالاهای اساسی و دارو در کشور، اعلام کرد: در نیمه اول سال با وجود کاهش درآمدهای نفتی، به منظور واردات کالاها به کشور بیش از ۱۹ میلیارد دلار تأمین ارز انجام شده که از این میزان حدود هشت میلیارد را بانک مرکزی برای واردات دارو و کالاهای اساسی تأمین کرده است. وی ضمن تأکید بر نقش مقاومت مردم و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در عبور از وضعیت سخت اقتصادی گفت: بحمدالله دشمنان به هدف اصلی خود که فروپاشی اقتصاد ایران بود، نرسیدند. همتی ضمن یادآوری وضعیت ارزی کشور در شهریور و مهر ماه سال گذشته افزود: با وجود همه تحریم‌ها و فشارهای وارد شده، در حال حاضر شرایط ارزی با ثباتی داریم و این آرامش به ما اجازه داده است به سایر اولویت‌ها بپردازیم. وی افزود: انتظارات از بانک مرکزی بالاست و از این‌رو مهار تورم، کنترل بازار ارز و کمک به رشد اقتصادی کشور در دستور کار بانک مرکزی قرار دارد.

ترس بن سلمان از ظهور جنبش معارض شاهزاده‌ها

«القدس العربی» خبر داد، «محمد بن سلمان» ولی‌عهد سعودی از بیم اینکه یک جنبش معارض از سوی شاهزاده‌ای در خارج از کشور شکل بگیرد که وضعیت ولی‌عهد سعودی را بحرانی‌تر کند، اعلام کرده است دیگر هیچ شاهزاده سعودی اجازه ندارد بدون مجوز قبلی و بدون ارائه ضمانت عربستان را ترک کند! طبق این قانون، شاهزادگان سعودی، چه درجه اول‌ها و چه غیر آن، از گذرنامه‌های دیپلماتیک و آزادی انتقال پول به خارج از کشور و اقامت در کشورهای غربی و آسیایی بدون ارائه توضیحات به دربار سلطنتی برخوردار نخواهند بود. این پایگاه خبری افزود: این اقدام بن سلمان مکمل عملیات دو سال پیش وی در بازداشت گسترده شاهزادگان سعودی به اتهام مبارزه با فساد محسوب می‌شود و نشان‌دهنده ترس واقعی ولی‌عهد سعودی و اطرافیانش از ظهور جنبش معارض از سوی شاهزاده‌های سعودی است.

تحریم داخلی همزمان با تحریم خارجی!

روزنامه «دنیای اقتصاد» در مطلبی با انتقاد از سیاست‌های اقتصادی دولت دوازدهم نوشت: «طی یکی دو سال اخیر که فشار تحریم‌های خارجی بر پیکره نحیف اقتصاد کشور بیشتر شده، همزمان شاهد افزایش فشارهای داخلی نیز بر بنگاه‌های اقتصادی هستیم. فشارهایی که به بهانه‌های ظاهراً موجه اعمال می‌شود، اما مشخص نیست نتیجه آن برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان مثبت باشد. سیاست‌گذاران اقتصادی کشور در حال حاضر لازم است دردهای کنونی را به درستی شناسایی تا راه درمان را کشف کنند.» کارشناسان اقتصادی بارها تأکید کرده‌اند، اگر دولت تنها بخش کوچکی از نقدینگی دو هزار میلیاردی را به بخش تولید هدایت کند، مشکلاتی از قبیل رکود و بیکاری تا حد بسیار زیادی رفع خواهد شد. به عبارت دیگر، اگر تحریم‌های داخلی برداشته شود، شاهد رونق تولید و اشتغال خواهیم بود.

ایران فریب لبخندهای مصنوعی اروپایی‌ها را نخورد

«عبدالباری عطوان» تحلیلگر مسائل منطقه در روزنامه «رأی‌الیوم» نوشت: «آقای روحانی ستاره مجمع عمومی شد. دیپلماسی ایران پیروز میدان سازمان ملل بود و بیشتر رهبران غربی برای دیدار با روحانی صف کشیده بودند حتی «مانوئل مکر» بسیار تلاش کرد به همراه همتای آمریکایی‌اش به جمع روحانی نفوذ کند. مکر و حتی از افراد زیادی به منظور میانجی‌گری برای این دیدار کمک خواست و ترامپ به یک دست دادن سریع با روحانی در برابر دوربین‌های تلویزیونی نیز راضی بود، اما نه تنها اتفاقی نیفتاد؛ بلکه حتی نتایجی که این اقدامات برای مکر و اتحادیه اروپا در برداشت، برخلاف چیزی بود که آنها گمان می‌کردند. ایران به راحتی در دام اروپا نیفتاد و آنها فریب تصاویر و دست دادن و لبخندهای مصنوعی اروپایی‌ها را نخوردند.»

◀ به گزارش «رویترز»، پس از اینکه آمریکا بر دو شرکت کشتیرانی تحت نظارت شرکت کاسکوی چین تحریم اعمال کرد، منابع کشتیرانی و تجاری می‌گویند قیمت حمل نفت به وسیله نفت‌کش‌های بسیار بزرگ از غرب آسیا به چین نزدیک ۱۹ درصد افزایش یافته است. به گفته منابع کشتیرانی، بیش از ۵۰ نفت‌کش غول‌پیکر در نهادهای گوناگون از جمله زیرمجموعه‌های کاسکو از این تحریم‌ها متأثر شده‌اند. کشتی‌های شرکت کاسکو حدود ۷/۵ درصد ناوگان جهانی نفت‌کش‌ها را تشکیل می‌دهند.

◀ «امیر سرلشکر سیدعبدالرحیم موسوی» فرمانده کل ارتش درباره تهدیدات وزیر خارجه عربستان در مورد ایران پیرامون حمله به پایگاه آرامکو اظهار داشت: آنها در مقابل یمنی‌ها شکست خوردند. یمنی که پنج سال است هرگونه بلایی به آن تحمیل شده است و حتی نگذاشتند یک چوب کبریت وارد کشورش شود به این کشور حمله می‌کند. اگر کشور شکست‌خورده‌ای اظهار نظر کرد، ما پاسخی به او نخواهیم داد. آنها پاسخ و سیلی‌های محکم خود را سال‌های قبل از ما گرفته‌اند.

◀ روزنامه انگلیسی «گاردین» نوشت: اتحادیه اروپا به ایران اعلام کرده است اگر گام بعدی ایران در زمینه کاهش تعهدات برجامی چشمگیر باشد، عدم پایبندی ایران را در قالب سازوکار مناقشه رسمی توافق به پیش خواهد برد. خبر گاردین در حالی منتشر می‌شود که خبرگزاری فرانسه به نقل از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مدعی شد، بکارگیری سانتریفیوژهای پیشرفته در تأسیسات هسته‌ای ایران، نقض تعهدات ایران ذیل برجام محسوب می‌شود.

◀ «میخائیل بوگدانف» معاون وزیر خارجه روسیه گفت: طرح ایران با طرح روسیه برای امنیت دسته جمعی در منطقه در موارد متعددی همسوست. وی اظهار داشت: ما از طرحی که در حال حاضر شرکایمان از جمله ایران مطرح کرده‌اند، استقبال می‌کنیم. این روندها مشابه هم هستند و در یک مسیر واحد حرکت می‌کنند.

◀ خبرنگار «نیویورک تایمز» در توثیتی مدعی شد: سفیر ایران در سازمان ملل، به سرطان مبتلا شده و در بیمارستانی در نیویورک بستری است. ظریف درخواست عیادتش را داشته که وزارت خارجه آمریکا به او اجازه نداده و گفته است ابتدا یک زندانی آمریکایی در ایران باید آزاد شود.

◀ طبق آمار شرکت شاپرک، ۴۵ درصد تراکنش‌های انجام شده با ابزار پذیرش موبایلی در مرداد امسال کمتر از ۲ هزار تومان و ۳۵ درصد نیز بین ۵ تا ۱۵ هزار تومان بوده که استفاده گسترده از درگاه‌های پرداخت برای خریدهای خرد را نشان می‌دهد.